

Nr 156

Kungl. Maj:ts proposition med förslag om sänkning av sjömansskatten, m. m.; given den 11 oktober 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås bl. a. att sjömansskatten anpassas till de nya reglerna för inkomstbeskattningen och slopandet av sjukförsäkringsavgiften för löntagare som föreslagits i prop. 1974: 132. Värdet av fri kost skall enligt propositionen justeras liksom även de schablonmässiga kostnadsavdragen. I stort sett innebär förslagen att sjömansskatten sänks med belopp mellan ca 40 och 150 kr. i månaden. De föreslagna bestämmelserna avses gälla fr. o. m. den 1 januari 1975.

Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1958: 295) om sjömansskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1958: 295) om sjömansskatt¹

dels att de vid förordningen fogade tabellerna skall utgå,

dels att orden "Konungen" och "Kungl. Maj:t" i 1, 2, 6, 31, 37 och 38 §§ skall bytas ut mot "regeringen",

dels att ordet "förordning" och böjningsform av detta ord i 2, 21, 24, 25, 29, 34 och 38 §§ skall, om det avser denna förordning, bytas ut mot "lag" i motsvarande form,

dels att rubriken till förordningen samt 1 § 1 mom., 4, 7 och 8 §§, 9 § 1 mom., 20 § samt anvisningarna till 10 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 9 a §, och en bilaga av nedan angivna lydelse.

Lag om sjömansskatt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 mom.² Sjömansskatt enligt denna *förordning* skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst, för inkomst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, vilket huvudsakligast nyttjas i sådan närfart eller fjärrfart, som i 2 § sägs.

Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn anses enligt denna *förordning* icke vara anställd ombord på fartyget.

Förordningen är icke tillämplig vid anställning ombord på svenskt handelsfartyg i fart inom landet huvudsakligen i hamnar eller på floder, kanaler eller insjöar eller inomskärs vid kusterna eller i Kalmarsund (inre fart) utom i fall som avses i 7 § 1 mom. tredje stycket.

1 mom. Sjömansskatt enligt denna *lag* skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst, för inkomst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, vilket huvudsakligast nyttjas i sådan närfart eller fjärrfart, som i 2 § sägs.

Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn anses enligt denna *lag* icke vara anställd ombord på fartyget.

Lagen är icke tillämplig vid anställning ombord på svenskt handelsfartyg i fart inom landet huvudsakligen i hamnar eller på floder, kanaler eller insjöar eller inomskärs vid kusterna eller i Kalmarsund (inre fart) utom i fall som avses i 7 § 2 mom. andra stycket.

¹ Förordningen omtryckt 1970: 933.

² Senaste lydelse 1973: 1120.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

1 m o m.³ Till kommun och landstingskommun skall på sätt nedan stadgas utgå ersättning av statsmedel för minskade skatteintäkter. *Allmän försäkringskassa skall åtnjuta ersättning av statsmedel för minskade sjukförsäkringsavgifter.*

2 m o m.⁴ Ersättning utgår årligen till kommun som icke tillhör landstingskommun med sjutiofem procent, till annan kommun med femtio procent, till landstingskommun med tjugofem procent och till *allmän försäkringskassa med fem procent* av den sjömansskatt, som under beskattningsåret erlagts av sjömän bosatta inom kommunen, landstingskommunen eller försäkringskassans verksamhetsområde. Vid bestämmande av ersättning till Göteborgs allmänna försäkringskassa *tages hänsyn även till sjömansskatt som på grund av förordnande enligt 7 § 2 mom. erlagts av i försäkringskassan inskriven sjöman.*

Ersättning, som ovan sagts, skall icke utgå till kommun, om beloppet icke uppgår till minst 500 kronor.

7 §

1 m o m.⁵ För här i riket bosatt sjöman skall sjömansskatt *utgå för månad och beräknas*

a) vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i fjärrfart, enligt vid denna förordning fogad *sjömansskattetabell F*, samt

1 m o m. Till kommun och landstingskommun skall på sätt nedan stadgas årligen utgå ersättning av statsmedel för minskade skatteintäkter. *Den årliga ersättningen skall avse sjömansskatt som inbetalats under tiden den 1 mars året före till den 1 mars det år då ersättningen utbetalas. Vid beräkning av ersättningens storlek tages även hänsyn till den sjömansskatt som restituerats under samma tid.*

2 m o m. Ersättning utgår årligen till kommun som icke tillhör landstingskommun med sjutiofem procent, till annan kommun med femtio procent och till landstingskommun med tjugofem procent av den sjömansskatt, som under beskattningsåret erlagts av sjömän bosatta inom kommunen eller landstingskommunen.

1 m o m. Här i riket bosatt sjöman samt *sjöman bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge* skall *erlägga sjömansskatt på beskattningsbar månadsinkomst,*

a) vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i fjärrfart, enligt vid denna lag fogad *tabell F*, samt

³ Senaste lydelse 1971: 814.

⁴ Senaste lydelse 1973: 1112.

⁵ Senaste lydelse 1971: 814.

Nuvarande lydelse

b) vid anställning ombord på annat fartyg enligt vid denna förordning fogad sjömansskattetabell N.

I särskilda fall må sjömansskattenämnden föreskriva, att sjömansskatt skall erläggas enligt tabell F jämväl vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i när fart.

Nämnden må i särskilda fall medgiva, att denna förordning tillämpas vid anställning ombord på lastfartyg, som huvudsakligast användes i inre fart, om fartyget har certifikat för stor kustfart och tidvis även nyttjas i sådan fart samt är försett med giltig sjömansrulla. Därvid skall sjömansskatt erläggas enligt tabell N.

Bestämmelserna i 65 § kommunalskattelagen äga motsvarande tillämpning i fråga om sjömansskatt.

2 mom. *I den mån Kungl. Maj:t därom förordnar skall sjöman, som är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge, erlägga sjömansskatt enligt de bestämmelser som gälla för här i riket bosatt sjöman.*

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse

b) vid anställning ombord på annat fartyg enligt vid denna lag fogad tabell N.

Därvid erlägger

1. ogift sjöman utan barn skatt enligt kolumn 1,

2. gift sjöman skatt enligt kolumn 2—3, samt

3. ogift sjöman med barn skatt enligt kolumn 4.

Skattebelopp enligt tabellerna utgår i helt krontal, varvid öretal över femtio avrundas uppåt och annat öretal bortfaller.

2 mom. *I särskilda fall må sjömansskattenämnden föreskriva, att sjömansskatt skall erläggas enligt tabell F jämväl vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i när fart.*

Nämnden må i särskilda fall medgiva, att denna lag tillämpas vid anställning ombord på lastfartyg, som huvudsakligast användes i inre fart, om fartyget har certifikat för stor kustfart och tidvis även nyttjas i sådan fart samt är försett med giltig sjömansrulla. Därvid skall sjömansskatt erläggas enligt tabell N.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §

För sjöman, som icke skall erlägga sjömansskatt enligt 7 §, skall sjömansskatt utgå för månad och

För sjöman, som icke skall erlägga sjömansskatt enligt 7 § 1 mom. (*utländsk sjöman*),

Nuvarande lydelse

beräknas enligt särskild kolumn i sjömansskattetabell F eller N, om sjömannen icke på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten ombord.

Föreslagen lydelse

skall sjömansskatt utgå på beskattningsbar månadsinkomst

a) vid anställning ombord på fartyg, som huvudsakligast användes i fjärrfart, enligt vid denna lag fogad tabell F kolumn U, samt

b) vid anställning ombord på annat fartyg enligt vid denna lag fogad tabell N kolumn U.

Skatt enligt första stycket utgår icke, om sjömannen på godtagbart sätt visar, att han är skattskyldig i annat land för inkomsten ombord.

Bestämmelserna i 7 § 1 mom. tredje stycket och 7 § 2 mom. äga motsvarande tillämpning i fråga om skatt enligt denna paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

9 §

1 m o m. Avser inkomst ombord kortare tidsperiod än månad, beräknas, där icke bestämmelserna i 2 mom. föranleda till annat, först den mot inkomsten svarande månadsinkomsten. Skatten uträknas därefter till så stor del av skatten på månadsinkomsten, som svarar mot den tidsperiod inkomsten avser, och erlägges i helt antal kronor, varvid överskjutande öretal bortfaller.

Tabeller för beräkning av skatt som avses i föregående stycke fastställas av sjömansskattenämnden.

1 m o m. Avser inkomst ombord kortare tid än en månad, beräknas, där icke bestämmelserna i 2 mom. föranleda till annat, först den mot inkomsten svarande månadsinkomsten. Skatten uträknas därefter till så stor del av skatten på månadsinkomsten, som svarar mot den tidsperiod inkomsten avser. Månadsinkomsten anses därvid avse trettio dagar. Öretal som uppkommer vid skatteberäkningen bortfaller.

9 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer, med ledning av de vid denna lag fogade tabellerna, de sjömansskattetabeller som behövs för beräkning av sjömansskatt.

20 §⁶

Har redare underlåtit verkställa avdrag för sjömansskatt, må hans eller sjömannens ansvarighet för skatten icke fastställas och ej heller åtgärder för uttagande av skatten vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdraget skolat verkställas.

* Senaste lydelse 1971: 814.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Revisionskrav mot redare i anledning av att innehållen sjömansskatt icke inbetalats må icke fastställas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket skatteavdraget verkställdes.

Åtgärder för indrivning av innehållen sjömansskatt må icke vidtagas senare än fem år efter utgången av det år, under vilket fråga om fastställelse av revisionskravet prövats av sjömansskattenämnden eller, i fall som avses i 17 a § andra stycket, det år under vilket redovisning för den period skatten avser inkommit till sjömansskattekontoret.

Utan hinder av vad ovan föreskrivits må *kammarrättens* eller *Kungl. Maj:ts utslag*, varigenom redare eller sjöman ålagts ansvarighet för sjömansskatt, verkställas inom en tid av två år från utgången av det år då *utslaget* meddelades.

Utan hinder av vad ovan föreskrivits må *kammarrätts* eller *regeringsrätts beslut*, varigenom redare eller sjöman ålagts ansvarighet för sjömansskatt, verkställas inom en tid av två år från utgången av det år då *beslutet* meddelades.

Har enligt ackordslagen (1970: 847) god man förordnats före utgången av tid som angives i det föregående, må utan hinder av vad ovan sägs åtgärder för uttagande av skatt vidtagas inom två år från utgången av det år då förordnandet skett eller, om ackord kommer till stånd, från utgången av det år då ackordet skolat vara fullgjort.

Anvisningar

till 10 §

Kolumnen i sjömansskattetabell F eller N bestämmes i fall som avses i 7 § med motsvarande tillämpning av 4 § uppbördslagen⁷ och enligt följande uppställning.

Tillämplig kolumn enligt 7 § 1 mom. bestämmes för sjöman med motsvarande tillämpning av 4 § uppbördslagen (1953: 272) och enligt följande uppställning.

Å debetsedel för preliminär A-skatt angiven kolumn

Avdrag för sjömansskatt verkställas enligt nedanstående kolumn i tabell F eller N

1
2 eller 3
4

1
2—3
4

Skatteavdrag för gift sjöman verkställas dock alltid enligt kolumn 2—3.

⁷ Rubrikens lydelse enligt prop. 1974: 132.

Tabeller för beräkning av sjömansskatt

Fjärrfart

Tabell F kolumn 1

(Ogift sjöman utan barn)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
970— 1 200	9,85	+30,5 %
1 200— 1 800	80	+33,0 %
1 800— 2 400	278	+40,5 %
2 400— 3 000	521	+51,0 %
3 000— 3 600	827	+52,0 %
3 600— 4 200	1 139	+58,0 %
4 200— 4 800	1 487	+61,0 %
4 800— 5 400	1 853	+61,0 %
5 400— 6 000	2 219	+64,0 %
6 000— 6 600	2 603	+71,0 %
6 600— 7 200	3 029	+71,0 %
7 200— 7 800	3 455	+71,0 %
7 800— 8 400	3 881	+71,0 %
8 400— 9 000	4 307	+74,0 %
9 000— 9 600	4 751	+75,0 %
9 600—10 000	5 201	+75,0 %
10 000—12 700	5 501	+75,0 %
12 700—	7 526	+79,0 %

Tabell F kolumn 2—3

(Gift sjöman)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 500— 1 800	13	+36,0 %
1 800— 2 400	121	+40,0 %
2 400— 3 000	361	+50,5 %
3 000— 3 600	664	+52,5 %
3 600— 4 200	979	+58,0 %
4 200— 4 800	1 327	+61,0 %
4 800— 5 400	1 693	+61,0 %
5 400— 6 000	2 059	+64,0 %
6 000— 6 600	2 443	+70,5 %
6 600— 7 200	2 866	+71,0 %
7 200— 7 800	3 292	+71,0 %
7 800— 8 400	3 718	+71,0 %
8 400— 9 000	4 144	+74,0 %
9 000— 9 600	4 588	+75,0 %
9 600—10 000	5 038	+75,0 %
10 000—12 700	5 338	+75,0 %
12 700—	7 363	+79,0 %

Tabell F kolumn 4

(Ogift sjöman med barn)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 650— 1 800	9,75	+35,5 %
1 800— 2 400	63	+38,0 %
2 400— 3 000	291	+45,5 %
3 000— 3 600	564	+54,5 %
3 600— 4 200	891	+55,5 %
4 200— 4 800	1 224	+61,0 %
4 800— 5 400	1 590	+61,0 %
5 400— 6 000	1 956	+62,5 %
6 000— 6 600	2 331	+69,5 %
6 600— 7 200	2 748	+71,0 %
7 200— 7 800	3 174	+71,0 %
7 800— 8 400	3 600	+71,0 %
8 400— 9 000	4 026	+73,0 %
9 000— 9 600	4 464	+75,0 %
9 600—10 000	4 914	+75,0 %
10 000—12 900	5 214	+75,0 %
12 900—	7 389	+79,0 %

Tabell F kolumn U

(Utländsk sjöman)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
990— 1 200	10,10	+19,0 %
1 200— 1 800	50	+20,5 %
1 800— 2 400	173	+25,5 %
2 400— 3 000	326	+45,5 %
3 000— 3 600	599	+47,0 %
3 600— 4 200	881	+52,0 %
4 200— 4 800	1 193	+55,0 %
4 800— 5 400	1 523	+55,0 %
5 400— 6 000	1 853	+57,5 %
6 000— 6 600	2 198	+63,5 %
6 600— 7 200	2 579	+64,0 %
7 200— 7 800	2 963	+64,0 %
7 800— 8 400	3 347	+64,0 %
8 400— 9 000	3 731	+66,5 %
9 000— 9 600	4 130	+67,5 %
9 600—10 000	4 535	+67,5 %
10 000—12 800	4 805	+67,5 %
12 800—	6 695	+71,0 %

Närfart

Tabell N kolumn 1

(Ogift sjöman utan barn)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
490— 600	9,80	+ 32,0 %
600— 1 200	45	+ 30,0 %
1 200— 1 800	225	+ 33,5 %
1 800— 2 400	426	+ 41,5 %
2 400— 3 000	675	+ 52,0 %
3 000— 3 600	987	+ 52,0 %
3 600— 4 200	1 299	+ 59,0 %
4 200— 4 800	1 653	+ 61,0 %
4 800— 5 400	2 019	+ 61,0 %
5 400— 6 000	2 385	+ 65,0 %
6 000— 6 600	2 775	+ 71,0 %
6 600— 7 200	3 201	+ 71,0 %
7 200— 7 800	3 627	+ 71,0 %
7 800— 8 400	4 053	+ 71,0 %
8 400— 9 000	4 479	+ 74,5 %
9 000— 9 600	4 926	+ 75,0 %
9 600— 10 000	5 376	+ 75,0 %
10 000— 12 700	5 676	+ 75,0 %
12 700—	7 701	+ 79,0 %

Tabell N kolumn 2—3

(Gift sjöman)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 010— 1 200	10	+ 30,0 %
1 200— 1 800	67	+ 33,5 %
1 800— 2 400	268	+ 41,0 %
2 400— 3 000	514	+ 52,0 %
3 000— 3 600	826	+ 51,5 %
3 600— 4 200	1 135	+ 58,5 %
4 200— 4 800	1 486	+ 61,0 %
4 800— 5 400	1 852	+ 61,0 %
5 400— 6 000	2 218	+ 64,5 %
6 000— 6 600	2 605	+ 71,0 %
6 600— 7 200	3 031	+ 71,0 %
7 200— 7 800	3 457	+ 71,0 %
7 800— 8 400	3 883	+ 71,0 %
8 400— 9 000	4 309	+ 74,5 %
9 000— 9 600	4 756	+ 75,0 %
9 600— 10 000	5 206	+ 75,0 %
10 000— 12 700	5 506	+ 75,0 %
12 700—	7 531	+ 79,0 %

Tabell N kolumn 4
(Ogift sjöman med barn)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 180— 1 200	12	+25,0 %
1 200— 1 800	17	+32,0 %
1 800— 2 400	209	+38,5 %
2 400— 3 000	440	+47,5 %
3 000— 3 600	725	+53,5 %
3 600— 4 200	1 046	+56,5 %
4 200— 4 800	1 385	+61,0 %
4 800— 5 400	1 751	+61,0 %
5 400— 6 000	2 117	+63,0 %
6 000— 6 600	2 495	+70,0 %
6 600— 7 200	2 915	+71,0 %
7 200— 7 800	3 341	+71,0 %
7 800— 8 400	3 767	+71,0 %
8 400— 9 000	4 193	+73,0 %
9 000— 9 600	4 631	+75,0 %
9 600—10 000	5 081	+75,0 %
10 000—12 900	5 381	+75,0 %
12 900—	7 556	+79,0 %

Tabell N kolumn U
(Utländsk sjöman)

Beskattningsbar månads- inkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
510— 600	11,20	+22,0 %
600— 1 200	31	+20,5 %
1 200— 1 800	154	+23,0 %
1 800— 2 400	292	+28,5 %
2 400— 3 000	463	+46,5 %
3 000— 3 600	742	+46,5 %
3 600— 4 200	1 021	+53,0 %
4 200— 4 800	1 339	+55,0 %
4 800— 5 400	1 669	+54,5 %
5 400— 6 000	1 996	+58,5 %
6 000— 6 600	2 347	+63,5 %
6 600— 7 200	2 728	+64,0 %
7 200— 7 800	3 112	+64,0 %
7 800— 8 400	3 496	+64,0 %
8 400— 9 000	3 880	+67,0 %
9 000— 9 600	4 282	+67,5 %
9 600—10 000	4 687	+67,5 %
10 000—12 800	4 957	+67,5 %
12 800—	6 847	+71,0 %

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975.

Äldre lydelse av 4 § gäller fortfarande i fråga om sjömansskatt som inbetalts före den 1 mars 1975. I övrigt gäller äldre lydelse i fråga om

sjömansskatt som avräknats eller bort avräknas från beskattningsbar inkomst före ikraftträdandet.

De nya tabellerna tillämpas från och med den 1 januari 1975 vid redares avräkning med sjöman av belopp som utgör beskattningsbar inkomst.

Förekommer i lag eller annan författning ordet "förordning" eller böjningsform därav och avses därmed förordningen om sjömansskatt, skall detta vid ikraftträdandet av denna lag bytas ut mot "lag" i motsvarande form.

Utdrag av protokollet över finansärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 oktober 1974.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, FELDT, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, HJELM-WALLÉN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *sänkning av sjömansskatten, m. m.* och anför.

Inledning

Skatt enligt förordningen (1958: 295) om sjömansskatt (SjF) utgår enligt grunder som har nära samband med bl. a. den vanliga inkomstskattens storlek. Sjömansskatten har därför regelmässigt justerats när ändringar gjorts i inkomstbeskattningen. Senast skedde detta med anledning av slopandet av folkpensionsavgiften (prop. 1973: 144, SfU 1973: 28, rskr 1973: 339, SFS 1973: 974).

I proposition till årets höstriksdag (prop. 1974: 132) har föreslagits en sänkning av inkomstskatten och slopande av sjukförsäkringsavgiften för löntagare. Jag ämnar nu ta upp frågan om motsvarande sänkning av sjömansskatten och i samband därmed vissa andra frågor som har betydelse för sjömansskattens storlek, såsom värdet av fri kost för sjöman och storleken av vissa schablonavdrag vid skattens beräkning. Samtidigt bör de ändringar göras som behövs för att anpassa SjF till den nya regleringsformen.

Nuvarande ordning

Sjömansskattens storlek

Sjömansskatt utgår enligt särskilda tabeller för inkomst i fjärrfart och närfart, vilka senast fastställdes år 1973 (SFS 1973: 974). Skattebeloppen enligt dessa tabeller har bestämts med utgångspunkt i skattebeloppen enligt preliminärskattetabellen för år 1972 vid kommunal utdebitering av 23 kr. Preliminärskattetabellen har emellertid omräknats med hänsyn till att sjöman skall räknas till godo avdrag för dels sjukförsäkringsavgift

och dels försäkringspremier med 250 kr. för ensamstående och 500 kr. för gift skattskyldig. Vidare har avdrag gjorts för omkostnadsavdrag med 1 000 kr. i fjärrfart och 500 kr. i närfart. Förmån av fri kost har värderats till 250 kr. per månad.

De skattebelopp som den sålunda omräknade preliminärskattetabel-len utvisar har därefter ytterligare reducerats, nämligen med 200 kr. vad avser skatt i fjärrfart och 75 kr. i närfart. År 1973 justerades sjömansskattetabellerna på det sättet att skattebeloppen reducerades med hänsyn till att folkpensionsavgifterna avskaffades fr. o. m. den 1 januari 1974.

Nu angivna principer avser sjömansskatt för den som är bosatt i något av de nordiska länderna. Vid beräkning av sjömansskatt för andra sjömän på svenska fartyg har man utgått från de nyss angivna grunderna, men de framkomna skattebeloppen har ytterligare reducerats. Vid beskattningsbar inkomst om 1 800 kr. eller mer har skatten för utomnordisk sjöman bestämts till 90 % av skatten för gift nordisk sjöman. Vid månadsinkomst under 1 800 kr. har skatten för utomnordisk sjöman bestämts till viss procentandel av sjömansskatten för i nordiskt land bosatt ogift sjöman utan barn. Procentandelen i fråga har framkommit genom att sjömansskatten för utomnordiska sjömän med en beskattningsbar inkomst av 1 800 kr. uttryckts som procentandel av sjömansskatten för i nordiskt land bosatt ogift sjöman utan barn med inkomst av likaledes 1 800 kr. Procentandelen i fråga är för skatt i fjärrfart ca 45 % och för närfartsskatt ca 59 %.

Fördelning av sjömansskatten

Sjömansskatt tillfaller staten, men kommuner och försäkringskassor kompenseras för bortfallet av inkomster genom att de tillerkänns viss andel av den sjömansskatt, som erlagts av sjömän bosatta inom kommunen eller kassans verksamhetsområde. Gällande schabloner för fördelning av sjömansskatten bestämdes år 1971. En beskrivning av den metod som legat till grund för gällande bestämmelser har senast lämnats i prop. 1972: 114.

Fördelningsbestämmelserna finns i 4 § 2 mom. SjöF. Kommun som inte tillhör landsting erhåller 75 %, annan kommun 50 %, landsting 25 % och försäkringskassa 5 % av den sjömansskatt som under beskattningsåret erlagts av sjömän, bosatta inom kommunen, landstingskommunen eller försäkringskassans verksamhetsområde. Ersättningen till Göteborgs allmänna försäkringskassa bestäms med hänsyn även till sjömansskatt erlagd av sjöman som är bosatt i annat nordiskt land än Sverige. Ersättning utgår inte till kommun om beloppet inte skulle uppgå till minst 500 kr.

Departementschefen**Sjömansskattens storlek**

De nu gällande sjömansskattetabellerna fastställdes år 1973 på grundval av bl. a. omständigheten, att folkpensionsavgiften slopades det året. I prop. 1974: 132 föreslås att inkomstskatten skall sänkas och sjukförsäkringsavgiften slopas för löntagare. Eftersom ändringar i inkomstbeskattningen regelmässigt har föranlett motsvarande ändringar i sjömansskatten föreslår jag en anpassning av sjömansskatten till de nya inkomstskattereglerna enligt förslagen i den nämnda propositionen.

Sjömansskatten bestäms också med hänsyn till kommunernas utdebitering. Skatten är f. n. utformad under förutsättning av en kommunal utdebitering om 23 kr. per skattekrona. Detta har gällt från år 1973. Den kommunala utdebiteringens utveckling under de senaste åren motiverar emellertid inte att sjömansskattens storlek ändras på grund härav.

Det finns även andra komponenter när man bestämmer sjömansskattens storlek. Värdet av fri kost för sjöman har sålunda alltsedan år 1971 tagits upp till 250 kr. per månad. Vid beräkning av preliminärskatt under år 1974 skall fri kost värderas till 310 kr. per månad. Med hänsyn till att vad jag nu föreslår skall tillämpas fr. o. m. år 1975 förordar jag, att värdet av fri kost för sjöman höjs till 325 kr. per månad fr. o. m. nästa år. Även schablonavdragen för omkostnader bör höjas. Dessa avdrag är f. n. årsbelopp om 1 000 kr. i fjärrfart och 500 kr. i närfart. Jag föreslår att dessa avdrag höjs med 50 %, alltså till 1 500 resp. 750 kr. för år. Övriga grunder för beräkning av sjömansskatten bör vara oförändrade.

Vad jag nu föreslagit avser skatten för nordiska sjömän. Beträffande skatten för utomnordisk sjöman föreligger speciella beräkningsgrunder. Denna sjömansskatt är lika för gifta och ogifta och utgår f. n., såvitt avser månadsinkomst om 1 800 kr. eller mer, med 90 % av skatten för gift nordisk sjöman. I inkomstlägen under 1 800 kr. per månad utgår skatten med en viss procentandel av skatten för nordisk ogift sjöman utan barn. Procentandelen erhålls genom att skatten för utomnordisk sjöman vid ett inkomstläge om 1 800 kr. uttrycks i procent av skatten i samma inkomstläge för nordisk ogift sjöman utan barn. Andelen är f. n. ca 45 % i fjärrfart och ca 59 % i närfart.

Inkomstgränsen 1 800 kr. vid beskattning av utomnordisk sjöman bestämdes år 1970 med hänsyn till att 90 %-regeln, tillämpad över hela fältet, skulle medföra att utomnordiska sjömän blev helt skattefria redan vid månadsinkomster om ca 900 kr. i fjärrfart och ca 700 kr. i närfart. Det antogs att sjömän i dessa inkomstlägen vanligen är ogifta. Löneutvecklingen sedan år 1970 har varit sådan att det finns anledning att justera gränsen för de båda procentsatserna vid beskattning av

utomnordiska sjömän. Enligt min mening bör gränsen lämpligen dras vid en månadsinkomst om 2 400 kr. Förslaget innebär alltså att den ifrågavarande sjömansskatten fr. o. m. denna gräns bestäms till 90 % av skatten för nordisk gift sjöman, medan skatten för utomnordisk sjöman bestäms till en viss procentandel av skatten för nordisk sjöman utan barn i motsvarande inkomstläge. Procentandelen blir, uträknad enligt den princip som angetts i det föregående, 62,65 % för fjärrfartsskatt och 68,40 % för närfartsskatt.

Inom finansdepartementet har gjorts en promemoria som anger grunderna för sjömansskatten enligt mina förslag. Denna promemoria bör fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*. Relationen mellan den nuvarande och den föreslagna sjömansskatten framgår av två tabeller som torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilaga 2* och *3*.

Fördelning av sjömansskatten

Utgångspunkten för beräkning av kommuns och försäkringskassas andel av sjömansskatten ligger i en jämförelse mellan genomsnittlig kommunalskatt och sjukförsäkringsavgift enligt den omräknade preliminärskattetabellen å ena, samt storleken av den genomsnittliga sjömansskatten å den andra sidan.

När sjukförsäkringsavgift till försäkringskassorna inte längre debiteras löntagare bör självfallet kassorna inte längre tillgodoföras någon andel av sjömansskatten. Denna omständighet liksom sänkningen av den statliga skatten medför att kommunernas andel ökar om, såsom föreslagits, den kommunala utdebitering som ligger till grund för sjömansskatten är oförändrad. Å andra sidan har de höjda lönerna för sjömännen motsatt effekt.

En beräkning av hur sjömansskatten bör fördelas mellan staten och kommunerna på grund av senast tillgängliga uppgifter om löner m. m. visar att kommunandelen skulle ligga någon procent under nuvarande 75 %. Jag föreslår mot denna bakgrund att kommunandelen får vara oförändrad, med nuvarande fördelning mellan primärkommun och landstingskommun likaledes oförändrad.

Fördelning av sjömansskatten mellan stat och kommun etc. kan i praktiken avse endast sjömansskatt som har redovisats från redare i föreskriven ordning. Det skulle nämligen ställa sig alltför omständligt att räkna om gjord fördelning sedan belopp influiter som rätteligen skulle ha redovisats tidigare. De belopp som kommer in efter den ordinarie redovisningen — det rör sig här om belopp av relativt obetydlig storlek — måste i praktiken ingå vid fördelning av sjömansskatten för det år beloppen har inbetalts. Jag föreslår att denna ordning uttryckligen sanktioneras genom föreskrift i SjF. Lämpligen kan detta ske

genom en bestämmelse i 4 § 1 mom. att ersättningen till kommun och landstingskommun skall avse belopp som influtit från den 1 mars året före till den 1 mars det år då ersättningen utbetalas. Enligt 13 § sjömansskattekungörelsen (1958: 301) skall ersättningarna utbetalas före den 1 september varje år.

Övriga frågor

Som jag inledningsvis sagt föranleder den nya regeringsformen vissa ändringar i SjF. En del av dessa är gemensamma för alla skatteförfattningar, som hittills betecknats som förordningar men i fortsättningen skall heta lagar. De i SjF förekommande orden "Kungl. Maj:t" och "Konungen" bör bytas ut mot "regeringen" utom i 20 §, där orden "Kungl. Maj:ts utslag" avser regeringsrättens beslut. De nu föreslagna ändringarna motsvarar dem som föreslagits i prop. 1974: 132 beträffande där berörda författningar.

Beträffande sjöman bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge gäller att denne skall erlägga sjömansskatt enligt de bestämmelser som gäller för här i landet bosatt sjöman, i den mån Kungl. Maj:t därom förordnar (7 § 2 mom. SjF). Rätten att besluta i dessa fall har alltså delegerats. En sådan delegation kan emellertid inte ske enligt den nya regeringsformen. Enligt särskilda kungörelser (SFS 1958: 541 och 542, 1959: 544 och 1970: 548) erlägger sjömän bosatta i de övriga nordiska länderna vid tjänstgöring ombord på svenskt fartyg sjömansskatt enligt de bestämmelser som gäller för här i riket bosatt sjöman. Det berörda bemyndigandet för Kungl. Maj:t kan därför utgå och föreskrifter om beskattning av nordiska sjömän inarbetas i 7 § 1 mom., som avser sjömansskatt för här bosatt sjöman. Jag föreslår att så sker.

Ett särskilt problem föreligger vid anpassning av SjF till den nya regeringsformen av det skälet, att de sjömansskattetabeller som avser beskattningsbar månadsinkomst under avsevärd tid har utfärdats av Kungl. Maj:t efter bemyndigande av riksdagen. Bemyndigandet har därvid lämnats i samband med att riksdagen godkänt grunderna för beräkning av sjömansskatten. Även tabeller för sjömansskatt på s. k. engångsbelopp har utfärdats av Kungl. Maj:t. Grunderna för skatt på engångsbelopp finns i 9 § 2 mom. SjF. Tabeller för skatt på inkomst som avser kortare tidsperiod än en månad utfärdas av sjömansskattenämnden enligt bestämmelse i 9 § 1 mom. Det tabellverk som i praktiken kommer till användning är det av nämnden utarbetade, vilket f. ö. är mycket omfattande.

Även de av Kungl. Maj:t utfärdade tabellerna har ett avsevärt omfång (jfr SFS 1973: 974). De avser nämligen månadsbelopp med 10 kronors intervaller i fyra kolumner för såväl fjärrfart som närfart. Att underställa riksdagen ett sådant tabellverk torde så mycket mindre

vara påkallat som skatten i första hand beräknas endast för månadsbelopp med 600 kronors intervaller. Skatten för mellanliggande inkomster bestäms genom interpolering med rät linje. Jag vill därför föreslå den ordningen att för riksdagens godkännande i propositionen tas upp tabeller som visar inkomstskikt, skatten vid skiktets början och det procentuella påslaget för inkomstbelopp inom skiktet. Tabellerna bör i särskilda kolumner siffermässigt visa grunden för skatt som avser gift sjöman, ogift sjöman utan barn, ogift sjöman med barn och utomnordisk ("utländsk") sjöman. Tabellerna bör utvisa skatten såväl i fjärrfart som i närfart och ingå i en bilaga till SjF. De egentliga sjömansskattetabellerna bör utfärdas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, dvs. i praktiken av riksskatteverket. Vad jag nu föreslagit har anknytning till den ordning som gäller för t. ex. den statliga inkomstskatten, där riksdagen inte tar ställning till de skatttabeller som används i praktiken utan endast till grundavdrag, skatteskalor m. m. Förslaget medför ändring i 7 och 8 §§ samt anvisningarna till 10 §.

Övergångsbestämmelserna

Den nya sjömansskatten bör tillämpas i fråga om inkomstbelopp som utbetalas fr. o. m. den 1 januari 1975. Detta gäller i princip. Om inkomstbeloppet avser justering av en avräkning mellan redare och sjöman, som skett eller bort ske före denna tidpunkt, bör tidigare bestämmelser om sjömansskatt tillämpas, liksom vid efterkrav mot redare eller sjöman på grund av tidigare utbetalda lönebelopp. Denna ordning, som f. ö. torde stämma med praxis, bör komma till uttryck i övergångsbestämmelserna.

Hemställan

Under åberopande av vad jag sålunda har anfört hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i förordningen (1958: 295) om sjömansskatt.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

*Bilaga 1***PM****angående de föreslagna tabellerna för sjömansskatt**

Som utgångspunkt för de tabeller enligt 7 och 8 §§ SjF, som skall gälla fr. o. m. den 1 januari 1975, skall ligga skattebeloppen enligt preliminärskattetabellen för år 1974 vid kommunal utdebitering av 23 kr. per skattekrona och med beaktande av de ändringar i skattelagstiftningen som har föreslagits i prop. 1974: 132.

Omräkning av preliminärskattetabellen

Avdrag för försäkringspremier tillgodoräknas med 250 kr. för ogift och 500 kr. för gift sjöman. Vidare tillgodoräknas sjöman i närfart schablonavdrag från löneinkomsten med 750 kr. och sjöman i fjärrfart sådant avdrag med 1 500 kr. per år. Den uträknade preliminärskatt, som svarar mot olika månadsinkomster, bestäms under förutsättning att sjömannen erhåller avdrag med dessa belopp utöver avdrag enligt 4 § 1 mom. uppbördsförordningen (1953: 272).

Värdering av naturaförmåner

Förmån av fri kost värderas till 325 kr. Värde av fritt logi upptas ej.

Skatt enligt 7 § SjF

Skatten för gift sjöman bestäms med beaktande av att denne oavsett makens inkomst skall ha skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördsförordningen med 150 kr. per månad.

Skatten på den kontanta månadsinkomsten och värdet av fri kost beräknas enligt den omräknade preliminärskattetabellen. De framkomna skattebeloppen för månadsinkomst reduceras *för sjöman i fjärrfart* med 200 kr. och *för sjöman i närfart* med 75 kr.

Skatt enligt 8 § SjF

Skatten bestäms särskilt för närfart och särskilt för fjärrfart med utgångspunkt i tabellerna enligt 7 § SjF.

Skatten på en beskattningsbar månadsinkomst av 2 400 kr. eller däröver upptas till 90 % av skatten enligt 7 § för gift sjöman med samma månadsinkomst. Vid lägre inkomster bestäms skatten enligt 8 § till en viss procentandel av sjömansskatten enligt 7 § för ogift sjöman utan barn. Procentandelen i fråga erhålls genom att sjömansskatten enligt 8 § vid en beskattningsbar månadsinkomst av 2 400 kr. uttrycks i procent av sjömansskatten enligt 7 § för ogifta sjömän med samma beskattningsbara månadsinkomst.

Övriga grunder

Beräkning av skattebeloppen sker i första hand på beskattningsbar månadsinkomst med 600 kronors intervall. Skatten för mellanliggande inkomster bestäms genom interpolering med rät linje. Skattebelopp som understiger 10 kr. för månad upptas ej i tabellerna.

Bilaga 2

Tabell 1. Ökning (+) eller minskning (–) av sjömansskatten enligt propositionen
Fjärrfart

Beskatt- ningsbar månads- ink., kr.	Sjömansskatt, i kr., för											
	ogift sjöman utan barn enligt			gift sjöman enligt			ogift sjöman med barn enligt			utländsk sjöman enligt		
	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
900	23	—	— 23	—	—	—	—	—	—	10	—	— 10
1 200	115	80	— 35	—	—	—	—	—	—	52	50	— 2
1 500	214	179	— 35	56	13	— 43	—	—	—	97	111	+ 14
1 800	313	278	— 35	157	121	— 36	97	63	— 34	142	173	+ 31
2 100	437	399	— 38	278	241	— 37	214	177	— 37	251	249	— 2
2 400	562	521	— 41	400	361	— 39	331	291	— 40	361	326	— 35
2 700	728	674	— 54	565	512	— 53	479	427	— 52	509	462	— 47
3 000	895	827	— 68	730	664	— 66	628	564	— 64	658	599	— 59
3 500	1 202	1 087	—115	1 040	926	—114	938	836	—102	935	834	—101
4 000	1 508	1 371	—137	1 344	1 211	—133	1 242	1 113	—129	1 209	1 089	—120
4 500	1 813	1 670	—143	1 649	1 510	—139	1 549	1 407	—142	1 484	1 358	—126
5 000	2 118	1 975	—143	1 956	1 815	—141	1 857	1 712	—145	1 761	1 633	—128
6 000	2 752	2 603	—149	2 590	2 443	—147	2 473	2 331	—142	2 329	2 198	—131
7 000	3 452	3 313	—139	3 290	3 150	—140	3 173	3 032	—141	2 959	2 835	—124
8 000	4 153	4 023	—130	3 991	3 860	—131	3 873	3 742	—131	3 590	3 475	—115
9 000	4 867	4 751	—116	4 705	4 588	—117	4 585	4 464	—121	4 234	4 130	—104
10 000	5 587	5 501	— 86	5 425	5 338	— 87	5 305	5 214	— 91	4 881	4 805	— 76
12 000	7 027	7 001	— 26	6 865	6 838	— 27	6 745	6 714	— 31	6 181	6 155	— 26
15 000	9 317	9 343	+ 26	9 155	9 180	+ 25	9 025	9 048	+ 23	8 248	8 257	+ 9

Tabell 2. Ökning (+) eller minskning (–) av sjömansskatten enligt propositionen
Närfart

Beskatt- ningsbar månads- ink., kr.	Sjömansskatt, i kr., för											
	ogift sjöman utan barn enligt			gift sjöman enligt			ogift sjöman med barn enligt			utländsk sjöman enligt		
	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad	nuvaran- de regler	propo- sitionen	skillnad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
600	66	45	– 21	–	–	–	–	–	–	41	31	– 10
900	159	135	– 24	–	–	–	–	–	–	95	92	– 3
1 200	252	225	– 27	95	67	– 28	46	17	– 29	149	154	+ 5
1 500	352	325	– 27	197	167	– 30	142	113	– 29	209	223	+ 14
1 800	453	426	– 27	299	268	– 31	238	209	– 29	269	292	+ 23
2 100	580	550	– 30	423	391	– 32	355	324	– 31	380	377	– 3
2 400	708	675	– 33	548	514	– 34	472	440	– 32	491	463	– 28
2 700	876	831	– 45	714	670	– 44	626	582	– 44	642	602	– 40
3 000	1 044	987	– 57	881	826	– 55	781	725	– 56	794	742	– 52
3 500	1 351	1 247	– 104	1 188	1 083	– 105	1 088	992	– 96	1 069	974	– 95
4 000	1 657	1 535	– 122	1 494	1 369	– 125	1 394	1 272	– 122	1 344	1 233	– 111
4 500	1 962	1 836	– 126	1 800	1 669	– 131	1 700	1 568	– 132	1 620	1 504	– 116
5 000	2 267	2 141	– 126	2 107	1 974	– 133	2 007	1 873	– 134	1 897	1 778	– 119
6 000	2 904	2 775	– 129	2 744	2 605	– 139	2 626	2 495	– 131	2 468	2 347	– 121
7 000	3 604	3 485	– 119	3 444	3 315	– 129	3 326	3 199	– 127	3 098	2 984	– 114
8 000	4 306	4 195	– 111	4 145	4 025	– 120	4 026	3 909	– 117	3 729	3 624	– 105
9 000	5 022	4 926	– 96	4 859	4 756	– 103	4 738	4 631	– 107	4 373	4 282	– 91
10 000	5 742	5 676	– 66	5 579	5 506	– 73	5 458	5 381	– 77	5 020	4 957	– 63
12 000	7 182	7 176	– 6	7 019	7 006	– 13	6 898	6 881	– 17	6 320	6 307	– 13
15 000	9 472	9 518	+ 46	9 309	9 348	+ 39	9 178	9 215	+ 37	8 387	8 409	+ 22

